

DO CZYTELNIKA

W dniach 16–17 września 2014 r. w Lublinie odbyła się konferencja naukowa *Dyplomacja papieska a Rzeczpospolita na przestrzeni wieków*, poświęcona 25 rocznicy odnowienia stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Stolicą Apostolską. Organizacji tego niezwykle ciekawego i ważnego wydarzenia naukowego podjął się ks. prof. dr hab. STANISŁAW WILK, jako przewodniczący Komitetu Organizacyjnego. Głównym organizatorem był Instytut Badań nad Dziedzictwem Kulturowym w Białymstoku, w którym są prowadzone badania nad nuncjaturą apostolską, oraz jako współorganizator Katolicki Uniwersytet Lubelski.

Konferencja jest już drugim spotkaniem z udziałem badaczy nuncjatury – czy szerzej – stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską a Stolicą Apostolską. W dniach 7–9 października 2010 r. zorganizowaliśmy po raz pierwszy konferencję *Nuncjatura Apostolska w Rzeczypospolitej*, która odbyła się w Białymstoku.

Swoją obecnością podczas obrad w 2014 r. zaszczylicili m.in.: ówczesny nuncjusz apostolski abp. CELESTINO MIGLIORE, prymas senior i wieloletni nuncjusz apostolski w Polsce ks. abp JÓZEF KOWALCZYK, biskup diecezjalny gliwicki ks. bp JAN KOPIEC, ówczesny ambasador RP na Ukrainie

Uroczyste rozpoczęcie konferencji: od lewej: ks. prof. S. Wilk, JE ks. abp J. Kowalczyk, Prymas-Senior, JE ks. abp C. Migliore, Nuncjusz Apostolski w Polsce, prof. dr hab. U. Paprocka-Piotrowska, prorektor KUL, A. Orzechowski, Dyrektor Departamentu Polityki Europejskiej w MSZ, JE ks. bp J. Kopiec, fot. S. Bogaczewicz.

dr hab. HENRYK LITWIN, Sekretarz Generalny Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie prof. dr hab. JERZY WYROZUMSKI, dyrektor Biura Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie ANNA MICHALEWICZ, Prorektor KUL prof. dr hab. URSZULA PAPROCKA-PIOTROWSKA, a także dyrektor Departamentu Polityki Europejskiej MSZ, obecnie Ambasador RP przy Królestwie Belgii ARTUR ORZECOWSKI.

Stosunki dyplomatyczne pomiędzy Stolicą Piotrową a Rzeczpospolitą mają długą historię, bo od czasu powstania państwa polskiego, czyli wejścia Polski do kręgu *imperium christianum*. Oczywiście stosunki te rozwijają się i współcześnie, stąd i rozpiętość czasowa prezentowanej monografii wieloautorskiej jest duża.

Książkę podzieliliśmy na kilka rozdziałów według klucza chronologicznego. Książkę otwierają wystąpienia nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej JE abp. CELESTINO MIGLIORE, który podsumowuje doniosłość relacji pomiędzy Stolicą Apostolską a naszym krajem. Następnie merytorycznie książkę otwiera rozdział pt. „Dyplomacja papieska w średniowieczu i epoce nowożytnej”, czyli czas, któremu naukowcy poświęcili dotychczas (w szczególności mam na myśli okres nowożytny) najwięcej wysiłku badaw-

Uczestnicy konferencji *Dyplomacja papieska wobec Rzeczypospolitej*,
 fot. S. Bogaczewicz.

czego. Na szczególną uwagę zasługują badania tzw. nuncjaturzystów¹, czyli naukowców zajmujących się opracowywaniem i wydawaniem kolejnych tomów znanej i cenionej serii *Acta Nuntiaturae Polonae*². Kolejny rozdział „Dyplomacja papieska w XIX i XX wieku” jest świadectwem rozpoczętych badań nad nuncjaturą okresu międzywojennego. Wynika to w dużej mierze z faktu, że dopiero od kilku lat historycy mają dostęp do watykańskich materiałów archiwalnych z lat 1922–1939. Stąd należy liczyć na intensywność badań w tym zakresie.

Książkę kończy rozdział zatytułowany „Współczesne stosunki dyplomatyczne pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Stolicą Apostolską”, w którym podsumowuje się ostatni, współczesny, okres w stosunkach dyplomatycznych.

¹ Aktualna lista osób zajmujących się wydawaniem tego typu dokumentów znajduje się na stronie: <http://pau.krakow.pl/index.php/pl/wydawnictwo/publikacje-on-line/acta-nuntiaturae-polonae/wstep> (dostęp 1.12.2015 r.).

² Obecnie wydawnictwo te dzięki staraniom Polskiej Akademii Umiejętności są dostępne w Internecie w systemie open access.

Należy mieć nadzieję, że następna Konferencja z okazji 30-lecia nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rzeczpospolitą a Stolicą Apostolską odbędzie się w 2019 r. i będzie co najmniej tak udana naukowo, jak ta w 2014 r.

Raz jeszcze dziękuję autorom, którzy oddali teksty do druku. Dzięki ich pracowitości i cierpliwości książka ta mogła się ukazać.

Wojciech Walczak